

Књижевни родови - увод

- 1.** Разврстај особине које се односе на који књижевни род. Означи словом **Л** за лирику, словом **Е** за епику и словом **Д** за драму:

- _____ најчешће у стиховима,
- _____ субјективни доживљај ствараоца,
- _____ без опширног приповедања и детаљног описивања,
- _____ сажета, једноставна,
- _____ богата осећањима,
- _____ најчешће у текстовима,
- _____ објективан доживљај ствараоца,
- _____ приповедање и описивање,
- _____ догађај,
- _____ намењена гледаоцима (чита се, али је прави доживљај – на позорници),
- _____ тежи разрешењу супротстављених ставова,
- _____ дијалог (и монолог),
- _____ некада: јединство радње, места и времена / данас: јединство радње,
- _____ етапе драмске радње (увод или експозиција; заплет; врхунац или кулминација; преокрет, обрт или перипетија; расплет),

- 2.** Наведи за сваки књижевни род по 3 дела, која си читао:

Лирика: _____

Епика: _____

Драма: _____

- 3.** Који књижевни род би издвојио као омиљени? Образложи, зашто.

Јаков Игњатовић: Васа Решпект

- 1.** Препричај својим речима како писац описује крај у којем се налази Сентандреја.

- 2.** С којим намерама се тридесет и седам хиљада српских породица које су са патријархом Чарнојевићем оставиле Србију под Турцима настанило у Угарској? Да ли се та намера остварила?

3. Како су Срби утицали на развој Сентаддреје?

4. Како тумачиш израз „храм“ у овом одломку? Какви обичаји су везани за њега?

5. Како Војко реагује на вест о смрти Васа Решпекта?

6. Како је Васа добио надимак Решпект?

7. Шта си из овог одломка сазнао о Васином оцу, Игњи Огњану?

8. Какав је био Васин однос са родитељима?

9. Које су одлике језика којим се Јаков Игњатовић користи?

10. Испиши мађаризме (речи или изрази који потичу из мађарског језика) које си пронашао у тексту и објасни њихово значење.

Креативна радионица

- 11.** Време плов те одводи у Игњатовићеву Сентандреју. Имаш прилику да се сретнеш са првим српским реалистом. О чему бисте разговарали?

Лаза Лазаревић: Све ће то народ позлатити

1. Опиши атмосферу у којој газда Благоје и капетан Танасије Јелачић чекају лађу на пристаништу.

2. Какве проблеме су за Благоја донела „оскудна времена“, а како он види будућност уз свога сина?

3. Какав страх потискује Благоје? На који начин?

4. Како схваташ реченицу „Све личаше на разлупану скупоцену порцуланску вазу“?

5. Благоје пролази поред сина инвалида не приметивши га. У каквом је он психичком стању?

6. Какав је однос присутних људи, у овој сцени, према богаљу? Наведи примере из текста.

7. На који се начин тај однос мења како време пролази?

8. Објасни у чему се огледа контраст између Благоја и капетана Јелачића и њихових породица.

9. Какав је однос државе према ратним инвалидима? Како тумачиш наслов приповетке?

Симо Матавуљ: Поварета

1. У неколико реченица опиши атмосферу на почетку новеле *Поварета*.
Шта она наговештава?

2. Јурај је морнар који се после две године, проведене на мору, враћа кући.
Како га дочекују поједини чланови породице?

3. Мајка саопштава сину да је Марица, девојка коју је волео, умрла. Шта ову
вест чини посебно трагичном за Јураја?

4. У чему се огледа Јуретов присни однос са мајком?

5. На који начин мајчин сан представља утеху за Јурета?

6. Које су основне карактеристике новеле?

7. Приповедање у овој новели је сажето. Чему писац посвећује највише пажње? Због чега?

8. Композициона структура новеле указује на њене сличности са драмом, састоји се од пет слика. Наведи их.

Радоје Домановић: Мртво море

1. Како се јавно мњење у приповеци *Мртво море* поставља према песнику, научнику и сликару?

2. На који начин их друштво кажњава?

3. Како тумачиш израз „мртво море“ из наслова приповетке?

6. Какво лично искуство имаш о животу у малограђанској средини?

7. Користи иронију да би описао неку појаву у својој околини која ти се не допада.

Војислав Илић: Вече

- 1.** Војислав Илић је сликар-песник, а ово је описна (дескриптивна) песма. Које се боје јављају у њој?

- 2.** Песма *Вече* дочарава природу и животну атмосферу једне сеоске вечери. Наведи слике које указују на сеоски амбијент.

- 3.** Осим чула вида, песник описује и оно што спознајемо помоћу чула слуха. Који су то детаљи?

- 4.** Војислав Илић је песник реализма. Које карактеристике ове песме указују на то?

5. За угаслим зрацима сунца јавља се бледа месечева светлост. Какве мисли побуђује у теби трећа строфа? Како тумачиш слику бледог месеца и мора?

6. Које стилске фигуре препознајеш у овој песми? Наведи примере.

Креативна радионица

7. Наведи што више придева који могу да опишу различита доба дана. Буди креативан.

јутро: _____

подне: _____

вече: _____

ноћ: _____
